

Kongsvinger kontrollutvalg 2023-2027

Dato: 30.09.2025 08:30

Sted: Møterom v/ NVK, Krisitan Walbys veg 13

Notat:

Eventuelle forfall meldes sekretæren på mobil evt.

på e-post .

Varamedlemmer skal ikke møte uten særskilt innkalling.

<Sted> 22.09.2025

For leder i Kongsvinger kontrollutvalg 2023-2027, Johan Aas

Saksliste

Møteinnkalling

Møteinnkalling Kongsvinger kontrollutvalg 2023-2027 30.09.2025	3
--	---

Saker til behandling

41/25 Sak K-41/25 Referater, orienteringer og diskusjoner	6
42/25 Sak K-42/25 Samtale med ordfører	7
43/25 Sak K-43/25 Godkjenning av oppdragsavtale	8
44/25 Sak K-44/25 Prosjektplan for ny forvaltningsrevisjon-psykisk helsetjenester og rusomsorg for voksne	15
45/25 Sak K-45/25 KUs forslag til budsjett for kontroll- og revisjon 2026	31
46/25 Sak K-46/25 Samtale med kommunedirektør	45
47/25 Sak K-47/25 Revisjonsstrategien og ROV (plan) for FELK 2025	47
48/25 Sak K-48/25 Eventuelt	49

MØTEINNKALLING

Kongsvinger kontrollutvalg 2023-2027

Dato: 30.09.2025 kl. 08:30
Sted: Besøk hos virksomhet/deretter NVK,
 Krisitan Walbys veg 13
Arkivsak: 18/00085

Kontrollutvalgets medlemmer:	Johan Aas (Frp) – leder Hege Kjellstrøm (R) – nestleder Stig Holm (H) Lars Helge Aasvestad (Sp) Astrid Efskin Løken (PP)
Foreløpig innkalt varamedlem:	
Mulige forfall:	
Ordfører:	Ordfører Elin Såheim Bjørkli
Revisor:	Revisjon Øst IKS v./oppdr.ansv. regnsk.rev. Tommy Pettersen/Rolf Berg, oppdr.ansv.forv.rev. Kristin F. Lillevold/Jo Erik Skjeggstad
Kopi av innkallingen sendes:	Daglig leder Revisjon Øst IKS
Kopi av saklisten sendes på e-post til:	Varamedlemmene (til orientering). Varamedlemmene møter ikke uten nærmere innkalling.
Sekretær:	Sekretariatsleder Anne Haug
Invitert til sak:	Ordfører Elin Såheim Bjørkli til sak 42/25 Kommunedirektør Lars Andreas Uglem til sak 46/25 Revisjon Øst IKS til sakene 44/25 og 47/25

Hele saklisten med vedlegg legges på	http://www.konsek-ost.no/kontrollutvalgene/kongsvinger-kommune/ og på kommunens hjemmeside.
---	---

SAKSKART			Ca tid for behandling	Hvem deltar
Saker til behandling				
41/25	19/00010-9	Sak K-41/25 Referater, orienteringer og diskusjoner	08.30	
42/25	18/00065-109	Sak K-42/25 Samtale med ordfører	09.15	Ordfører
43/25	18/00008-219	Sak K-43/25 Godkjenning av oppdragsavtale	10.00	

44/25	19/00016-27	Sak K-44/25 Prosjektplan for ny forvaltningsrevisjon-psykisk helsetjenester og rusomsorg for voksne	10.15	Revisjon Øst
45/25	19/00052-52	Sak K-45/25 KUs forslag til budsjett for kontroll- og revisjon 2026	11.00	
		LUNSJ	11.30	
46/25	18/00040-258	Sak K-46/25 Samtale med kommunedirektør	12.15	Komm.dir
47/25	23/00008-13	Sak K-47/25 Revisjonsstrategien og ROV (plan) for FELK 2025	13.00	Revisjon Øst
48/25	18/00094-106	Sak K-48/25 Eventuelt	14.00	

Arkivsak-dok. 19/00010-9
Saksbehandler Heidi Elisabeth Larsson

Saksgang	Møtedato
Kongsvinger kontrollutvalg 2023-2027	30.09.2025

SAK K-41/25 REFERATER, ORIENTERINGER OG DISKUSJONER

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar referatene og informasjonen til orientering.

Vedlegg:

Ingen

Saksframstilling:

- Gjensidig orientering fra kontrollutvalgsmedlemmene (**hvert enkelt medlem forbereder en orientering til de øvrige**).
 - Saker fra formannskapet – Johan Aas
 - Saker fra oppvekst og læring – Stig Holm
 - Saker fra miljø og samfunnsutvikling – Lars Helge Aasvestad
 - Planutvalget – Hege Kjellstrøm
 - Saker fra helse og mestring – Astrid E. Løken
 - Utvalg for myndighetskontakt - alle
- Kommunestyrets saker og vedtak.
Referat fra kommunestyremøte. Kontrollutvalgets medlem i KS ev. kontrollutvalgets leder oppfordres til å orientere om sakene i møtet, spesielt kontrollutvalgets saker.
- En oppdatert oversikt over oppfølging av KU-saker er en del av tiltaksplanen i hvert kontrollutvalgsmøte. Endelig oppfølgingsliste er vedlagt kontrollutvalgets årsrapporter som legges ut på www.konsek-ost.no/kontrollutvalgene/kongsvinger under «Sentrale dokumenter».
- Eventuelle mediasaker.
- Innspill fra kontrollutvalgsmedlemmene, tiltaksplanen og temaer
- Tilsynssaker fra andre offentlige myndigheter.

Arkivsak-dok. 18/00065-109
Saksbehandler Heidi Elisabeth Larsson

Saksgang	Møtedato
Kongsvinger kontrollutvalg 2023-2027	30.09.2025

SAK K-42/25 SAMTALE MED ORDFØRER

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar samtalen med ordføreren til orientering.

Vedlegg:

Ingen

Saksframstilling:

Kontrollutvalget inviterer ordfører Elin Såheim Bjørkli til en samtale hvor det kan diskuteres generelle problemstillinger i Kongsvinger kommune.

Som et fast punkt tar vi med spørsmålet om det er noe som ordfører ønsker å bringe videre til kontrollutvalget fra kommunestyret, eller om det er andre forhold som kontrollutvalget bør gjøres oppmerksom på?

Arkivsak-dok. 18/00008-219
Saksbehandler Heidi Elisabeth Larsson

Saksgang	Møtedato
Kongsvinger kontrollutvalg 2023-2027	30.09.2025

SAK K-43/25 GODKJENNING AV OPPDRAGSAVTALE

Forslag til vedtak/innstilling:

Oppdragsavtale med Revisjon Øst IKS for 2026 godkjennes

Vedlegg:

1. Oppdragsavtale for Kongsvinger kommune for 2026

Saksframstilling:

En oppdragsavtale gir informasjon om hvilke tjenester og hvilke ressurser som kontrollutvalget kan forvente å få fra Revisjon Øst IKS i 2026. Oppdragsavtalen ble presentert i forrige kontrollutvalgsmøte og det er ikke gjort noen endringer i forslaget som ble lagt frem. Tidsrammen er redusert noe sammenlignet med 2025, men prisen er oppjustert til kr. 1325,-.

Tjeneste	Timer 2026	Timer 2025
Regnskapsrevisjon		
1 Revisjon av kommunens årsregnskap	825	825
2 Attestasjoner og revisjonsuttalelser	250	250
3 Revisjon av beboerregnskap	25	50
4 Veiledning/bistand	25	25
5 Forenklet etterlevelseskontroll	25	25
SUM 1-5	1 150	1 175
Bestilte revisjonstjenester		
6 Bestilte mindre undersøkelser	50	50
7 Forvaltningsrevisjon	500	500
8 Eierskapskontroll	50	50

SUM 6-8	600	600
Annet		
9 Møter i kontrollutvalg og k-styre	75	75
SUM TOTALT	1 050	1 050

Kontrollutvalgets forslag til budsjett for 2025, for kjøp av revisjonstjenester, som blir behandlet i møtet i dag, jf. sak K-45/25, bygger på denne oppdragsavtalen.

Avtalen signeres av møteleder og daglig leder i Revisjon Øst.

OPPDRAGSAVTALE

MELLOM

KONTROLLUTVALGET

I

KONGSVINGER KOMMUNE

OG

Revisjon Øst IKS

2026

1 GENERELT

Kommunen ivaretar sine lovpålagte revisjonstjenester ved deltakelse i selskapet Revisjon Øst IKS. Revisjon Øst IKS skal yte eierkommunene revisjon i egenregi til selvkost. Det skal inngås oppdragsavtaler mellom oppdragsgiver og selskapet.

Kommunestyret har delegert til kontrollutvalget å inngå oppdragsavtale med selskapet.

Kontrollutvalget og Revisjon Øst IKS har felles mål at revisjonstjenestene skal være til konkurransedyktig pris og kvalitet. Revisjon Øst IKS har en uttalt strategi å være kompetent og kundeorientert. Oppdragsansvarlig revisor for både regnskaps- og forvaltningsrevisjon skal oppfylle kravene til utdanning og praksis. Revisjonsteamene skal ha tilfredsstillende kompetanse og være uavhengige.

Regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll skal gjennomføres i henhold til lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk, herunder RSK 301 Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen og RSK 302 Forenklet etterlevelseskontroll med vesentlige budsjettavvik. Forvaltningsrevisjon skal gjennomføres i henhold til standard for forvaltningsrevisjon, RSK 001. Eierskapskontroll i samsvar med RSK 002 standard for eierskapskontroll. Revisor skal rapportere resultatene av sin revisjon og kontroll til kontrollutvalget jf. pkt. 4.

Revisjon Øst IKS skal delta i landsomfattende prissammenligning, benchmarking. Kontrollutvalget skal orienteres om resultatet av prissammenligningen.

Utvalgets ansvar for tilsyn med revisjonen ivaretas gjennom oppfølging av oppdragsavtalen med vedlegg. Oppdragsavtalen med vedlegg fokuserer på kvalitet og kostnad. Med kvalitet menes blant annet revisors kvalifikasjoner og faglig utførelse, samt kommunikasjon mellom revisor og kontrollutvalg.

2 KONTRAKTSPERIODEN

Oppdragsavtalen inngås for perioden **01.01.26 – 31.12.26**.
Oppdragsavtalens punkt 3 for 2027 reforhandles høsten 2026.

3 ØKONOMI – BETALING FOR TJENESTER

Nedenfor følger oversikt over aktuelle tjenester med tilhørende stipulert tidsbruk og budsjett:

Avtalen forutsetter kr 1 325 i timesats for 2026 som vedtas av representantskapet i Revisjon Øst IKS.

Oppdragsavtale med Revisjon Øst IKS

Tjeneste	Timer	Timepris	Kroner
Regnskapsrevisjon			
1 Revisjon av kommunens årsregnskap	825	1 325	1 093 125
2 Attestasjoner og revisjonsuttalelser	250	1 325	331 250
3 Revisjon av beboerregnskap	25	1 325	33 125
4 Veiledning/bistand	25	1 325	33 125
5 Forenklet etterlevelseskontroll	25	1 325	33 125
SUM 1-5	1 150	1 325	1 523 750
Bestilte revisjonstjenester			
6 Bestilte mindre undersøkelser	50	1 325	66 250
7 Forvaltningsrevisjon	500	1 325	662 500
8 Eierskapskontroll	50	1 325	66 250
SUM 6-8	600	1 325	795 000
Annet			
9 Møter i kontrollutvalg og k-styre	75	1 325	99 375
SUM TOTALT	1 825	1 325	2 418 125

Kommentarer:

- Tjenestene på linje 1-5 og 9 gjennomføres uten nærmere avtale.
- Tjenestene på linje 6-8 utføres etter særskilt bestilling av kontrollutvalget.
- Det avtales a-konto fakturering hvert kvartal.
- Årsavregning sendes kommunen med kopi til kontrollutvalget innen 20. januar påfølgende år.
- Det er knyttet forutsetninger til stipulert tid innenfor revisjon av tjeneste 1 (revisjon av årsregnskapet) og tjeneste 2 (attestasjoner/revisjonsuttalelser):
 - Revisjon av årsregnskapet: Det forutsettes at årsregnskapet avlegges innen /2 og årsberetningen innen 31/3 i samsvar med bokføringsloven, kommuneloven og forskrift om årsregnskap og årsberetning. Sammen med årsregnskapet skal det framlegges underbyggende dokumentasjon som bekrefter kommunens balansetall samt avstemminger av balansen og de sammenhenger som ellers forventes å være i regnskapet. Videre skal skjema for "Lønn og pensjonskostnader" foreligge avstemt mot regnskapet.
 - Attestasjoner/revisjonsuttalelser vedr. kommunens momskompensasjonskrav, spillemiddelregnskaper m.m. forutsettes framlagt for revisor minimum 14 dager før innsendingsfristen eller innenfor de frister som er satt av ekstern tilskuddsgiver. Det skal legges fram nødvendig dokumentasjon i form av talloppsett, regnskapsmateriale og eksempelvis tilsagn, ferdigattester etc. for at revisor skal kunne utføre jobben på en effektiv måte.

4 Dialog mellom revisjonen og kontrollutvalget

Formålet med dialogen mellom revisjonen og kontrollutvalget er at kontrollutvalget får en betryggende sikkerhet for at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning.

Innenfor regnskapsrevisjonen skal revisor søke å sikre at kontrollutvalget får en god forståelse av revisjonsmandatet, planlagte og gjennomførte revisjonshandlinger.

Innenfor bestilte revisjonstjenester skal revisor søke å sikre at kontrollutvalget og revisjonen har en lik forventninger til tjenesten, herunder lik forståelse av formålet med, rammene for og forventet nytte av bestillingen. Forvaltningsrevisjonsprosjektene skal gjennomføres i henhold til standard for forvaltningsrevisjon med tilhørende veileder. Revisjonen skal informere om vesentlige endringer i premissene for bestillingene.

Kontrollutvalget utferdiger skriftlige bestillinger til bestilte revisjonstjenester.

5 RAPPORTERING

5.1 Formålet med rapporteringen

Revisjonens rapportering til kontrollutvalget skal sikre at kontrollutvalget får tilstrekkelig informasjon for å kunne påse at;

- Kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte
- Det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak
- Det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger (forvaltningsrevisjon)
- Det føres kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper m.m. (selskapskontroll)

5.2 Rapportering av revisjonsordningen

Oppdragsansvarlig revisor skal årlig rapportere at han/hun oppfylle krav til uavhengighet.

Revisjon Øst IKS skal rapportere til kontrollutvalget at

- Nye oppdragsansvarlige revisorer oppfyller kravet til utdanning og praksis, samt vandel

5.3 Rapportering av regnskapsrevisjonen

Formålet med rapporteringen er å gi kontrollutvalget en løpende orientering om revisjonsarbeidet som gir dem et tilstrekkelig grunnlag til å vurdere at regnskapet blir revidert på en betryggende måte.

Oppdragsansvarlig revisor for kommunens årsregnskap rapporterer sitt arbeid årlig til kontrollutvalget slik (minimumskrav):

- Plan/revisjonsstrategi (høst)
- Interimsrapport (vinter)
- Årsavslutning (vår)

Krav og forventninger til innholdet i rapporteringen av regnskapsrevisjonen er utdypet i vedlegg 1.

Oppdragsavtale med Revisjon Øst IKS

5.4 Rapportering av bestilte tjenester

Formålet med rapportering av tilleggstjenester, forvaltningsrevisjonsprosjekter og selskapskontroller er å sikre at kontrollutvalget:

- Får levert de prosjektene som er bestilt
- Prosjektene er i henhold til bestilling
- Gjennomføring og rapportering skjer i henhold til god kommunal revisjonsskikk og etablert og anerkjente standarder på området

Rapportering gjøres hovedsakelig muntlig etter behov i revisjonsprosessen og med skriftlig sluttrapportering med muntlig orientering. Forvaltningsrevisjonsprosjekter skal gjennomføres og rapporteres i henhold til standard for forvaltningsrevisjon RSK 001.

5.5 Økonomirapportering

Revisjon Øst IKS rapporterer til kontrollutvalget 30.06 og en årsrapport pr 31.12.

Rapporteringen gjøres på samme nivå som oppdragsavtalen og oversendes kontrollutvalget senest en måned etter utløp av rapporteringsperioden. Halvårsrapporteringene skal begrunne eventuelle vesentlige avvik mellom budsjett og prognose.

Uavhengig av halvårsrapporteringen skal Revisjon Øst IKS løpende informere kontrollutvalget om forventet vesentlige avvik fra oppdragsavtalen.

6 ANDRE FORHOLD

Revisjon Øst IKS skal være medlem av NKRF og er derfor underlagt foreningsbasert kvalitetskontroll. Revisjon Øst IKS skal orientere kontrollutvalget om resultatene av kvalitetskontrollene.

Kontrollutvalget og sekretær skal ta eventuell kritikk av revisor eller revisjonen opp med daglig leder i Revisjon Øst IKS.

7 VEDLEGG TIL AVTALEN

Avtalen har følgende vedlegg:

- Vedlegg 1: Regnskapsrevisjon: Tjenesteleveranser - forventninger og krav

Kongsvinger, den 30.9.25

Johan Aas
kontrollutvalgsleder
Kongsvinger kommune

Morten Alm Birkelid
daglig leder
Revisjon Øst IKS

Arkivsak-dok. 19/00016-27
Saksbehandler Heidi Elisabeth Larsson

Saksgang

Møtedato

Kongsvinger kontrollutvalg 2023-2027

30.09.2025

SAK K-44/25 PROSJEKTPLAN FOR NY FORVALTNINGSREVISJON - PSYKISK HELSETJENESTER OG RUSOMSORG FOR VOKSNE

Forslag til vedtak/innstilling:

1. Kontrollutvalget viser til vedtatt plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for Kongsvinger kommune for 2025-2028 og bestiller en forvaltningsrevisjon med utgangspunkt i Psykiske helsetjenester og rusomsorg for voksne.
2. Prosjektet har følgende problemstillinger:
 - a) *Hvordan arbeider kommunen for å sikre tilstrekkelig kompetanse og kapasitet i psykisk helse- og rustjeneste for voksne?*
 - b) *Har kommunen organisert og tilpasset tjenestene etter de tre hovedforløpene, og sikres fleksibilitet og riktig omsorgsnivå ut fra brukernes behov?*
 - c) *I hvilken grad sikrer kommunen helhetlige og sammenhengende tjenesteforløp, herunder samarbeid med spesialisthelsetjenesten og andre relevante aktører?*
 - d) *Har kommunen rutiner og systemer som sikrer kartlegging og oppfølging av voksne pasienter/brukere med barn?*
 - e) *Har kommunen rutiner og systemer som sikrer at voksne pasienters/brukeres barn blir ivaretatt i henhold til gjeldende lovkrav og føringer?*
3. Hvis det i løpet av gjennomgangen avdekkes andre problemstillinger som bør undersøkes nærmere, tas dette opp med kontrollutvalget.
4. Prosjektet gjennomføres innenfor en ressursramme på om lag 400 timer. Endelig rapport ferdigstilles 7-8 måneder etter oppstartsmøtet. Sekretariatet får nærmere beskjed.
5. Kontrollutvalget gir sekretariatet fullmakt til å følge opp prosjektet på vegne av utvalget. Hvis det er vesentlige endringer i forhold til tidsplanen eller andre forhold, legger sekretariatsleder saken fram for kontrollutvalget.

Vedlegg

1. Prosjektplan Psykiske helsetjenester og rusomsorg for voksne

Saksframstilling:

I henhold til kommuneloven § 23-2, punkt c, skal kontrollutvalget påse at det blir gjennomført forvaltningsrevisjon i kommunen. Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak (§ 23-3, første ledd).

I Revisjon Øst IKS sin Risiko- og vesentlighetsvurdering 2024-2027 er det vurdert høy risiko og vesentlighet knyttet til Kongsvinger kommune sin arbeid med psykisk helse og rusomsorg. Kontrollutvalget i Kongsvinger vedtok i møte den 26.08 2025, jf. sak 37/25, å bestille en prosjektplan for en undersøkelse knyttet til psykiske helsetjenester og rusomsorg for voksne. I vedtaket vektlegges det at rusomsorg og psykiske helsetjenester peker seg negativt ut i kommunen og undersøkelsen bør inkludere, og om mulig vektlegge, undersøkelser knyttet til voksne med barn.

Nå foreligger prosjektplanen, jf. vedlegg.

Ut fra revisjons vurderinger av risiko og vesentlighet knyttet til temaet vil formålet med forvaltningsrevisjonen være å undersøke om Kongsvinger kommune sikrer at voksne pasienter/brukere innen rusomsorg og psykiske helsetjenester har et helhetlig, koordinert og kunnskapsbasert tilbud som er i tråd med lovverket og statlige føringer. Dette med fokus på planlegging, kvalitetsarbeid, samhandling og brukermedvirkning. Det er videre et formål å undersøke om kommunens planverk og tjenestetilbud ivaretar lovkrav og statlige føringer for ivaretagelse av barn som pårørende.

For å svare ut dette formålet foreslår revisjon følgende problemstillinger:

1. Hvordan arbeider kommunen for å sikre tilstrekkelig kompetanse og kapasitet i psykisk helse- og rustjeneste for voksne?
2. Har kommunen organisert og tilpasset tjenestene etter de tre hovedforløpene, og sikres fleksibilitet og riktig omsorgsnivå ut fra brukernes behov?
3. I hvilken grad sikrer kommunen helhetlige og sammenhengende tjenesteforløp, herunder samarbeid med spesialisthelsetjenesten og andre relevante aktører?
4. Har kommunen rutiner og systemer som sikrer kartlegging og oppfølging av voksne pasienter/brukere med barn?
5. Har kommunen rutiner og systemer som sikrer at voksne pasienters/brukeres barn blir ivaretatt i henhold til gjeldende lovkrav og føringer?

Kontrollutvalget tar en diskusjon av rapportens formål og problemstillinger i møtet. Revisjon Øst er invitert til saken.

Prosjektplan

Psykiske helsetjenester og rusomsorg

Kongsvinger kommune, 2025

Rus og psykisk helse

Innholdsfortegnelse

1	Bakgrunn for prosjektet.....	1
2	Bestillingen fra kontrollutvalget.....	1
3	Hva er psykiske lidelser og rusmiddellidelser?	1
4	Organisering av tjenesteområdet i Kongsvinger kommune.....	2
5	Rus- og psykiske helsetjenester til voksne	3
	Kommunens ansvar for rus- og psykiske helsetjenester.....	3
	Kartlegging og helhetlig forløp	4
	Kartlegging av pasienter/brukere med barn	5
	Kommunens oppfølging av barn som pårørende	6
6	Risiko og vesentlighet	7
7	Kilder til revisjonskriterier.....	7
8	Formål og forslag til problemstillinger.....	8
9	Metode for datainnsamling	9
10	Organisering og ansvar	10

1 Bakgrunn for prosjektet

I henhold til kommuneloven § 23-2, punkt c, skal kontrollutvalget påse at det blir gjennomført forvaltningsrevisjon i kommunen. Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak (§ 23-3, første ledd).

2 Bestillingen fra kontrollutvalget

Kontrollutvalget i Kongsvinger kommune vedtok 26.08.2025, sak 37/27, å bestille en prosjektplan om psykiske helsetjenester og rusomsorg for voksne i Kongsvinger kommune. I vedtaket vektlegges det at rusomsorg og psykiske helsetjenester peker seg negativt ut i kommunen og undersøkelsen bør inkludere, og om mulig vektlegge, undersøkelser knyttet til voksne med barn.

3 Hva er psykiske lidelser og rusmiddellidelser?

I Folkehelseinstituttets *Folkehelse rapport* (2023) skilles det mellom psykiske plager og psykiske lidelser. En *psykisk plage* kan ses på som vanlige variasjoner i atferd og følelsesliv, ofte knyttet til hendelser og erfaringer. Plagene kan ha ulik grad av symptombelastning, fra lette til sterke plager, uten at det nødvendigvis karakteriseres som en lidelse. *Psykiske lidelser* defineres med stor symptombelastning som varer over tid og som er av en slik karakter at kriteriene for klinisk diagnose er oppfylt. Personer som har psykiske lidelser opplever ofte tap av funksjon, for eksempel knyttet til skole, jobb og familie. Ifølge Folkehelse rapporten er det vanlig å oppleve betydelige psykiske plager i kortere eller lengre tid, uten at personen har behov for oppfølging av helsetjenestene. Samtidig kan en psykisk plage være symptom på en psykisk lidelse, eller utvikle seg til en psykisk lidelse.

Folkehelseinstituttet beskriver at *rusmiddellidelser* ¹ er et overordnet begrep på skadelig bruk og rusmiddelavhengighet. *Skadelig bruk* av rusmidler vil si en bruk av rusmidler som har gitt fysiske eller psykiske helseskader akutt eller over en periode. *Rusmiddelavhengighet* er kjennetegnet med at brukeren har sterke ønsker om å innta rusmiddelet og har vansker med å kontrollere bruken. Dette innebærer at bruken av rusmidler opprettholdes tross skadelige konsekvenser, og at rusmiddelinntak prioriteres foran andre aktiviteter og forpliktelser.

Folkehelse rapporten beskriver at mellom én av seks og én av fire vil oppfylle kriteriet for en psykisk lidelse i løpet av et år. Studier gjennomført på forekomst av psykiske plager i Norge viser til at 10 til 30 prosent av kvinner og at 10 til 20 prosent av menn rapporterer om psykiske plager. Hos kvinner er andelen høyest i alderen 20-29 år, men også høy hos kvinner 30-39 år. Hos menn er andelen høyest i alderen 20-39 år. De vanligste lidelsene er angstlidelser, depresjon og rusmiddellidelser. ² I Folkehelseprofilen til Kongsvinger kommune (2024) ligger kommunen signifikant dårligere an enn landet som helhet når det kommer til psykiske symptomer og lidelser i aldergruppen 0-74 år, hvor 217 per 1000 innbygger faller inn under denne kategorien. I Kongsvinger kommune sitt Handlingsprogram/økonomiplan 2024- 2027, vises det til at Rask Psykisk helsehjelp mottok 297 henvendelser i 2022 og 333 henvendelser per 30.09.2023.

Anslagsvis viser undersøkelser at mellom 5 og 8 prosent (175 000- 300 000) av den voksne befolkningen i Norge har en alkoholbrukslidelse. Om lag 7 prosent av disse får behandling. Menn har to til tre ganger større risiko enn kvinner for å utvikle en alkoholbrukslidelse. Andre rusmiddellidelser er

¹ Tidligere ble begrepet «misbruk» benyttet i omtale av personer som har en skadelig bruk av rusmidler. I dag omtales skadelig bruk av rusmidler med begrepet rusmiddellidelser.

² [FHI \(2023\) Folkehelse rapporten](#)

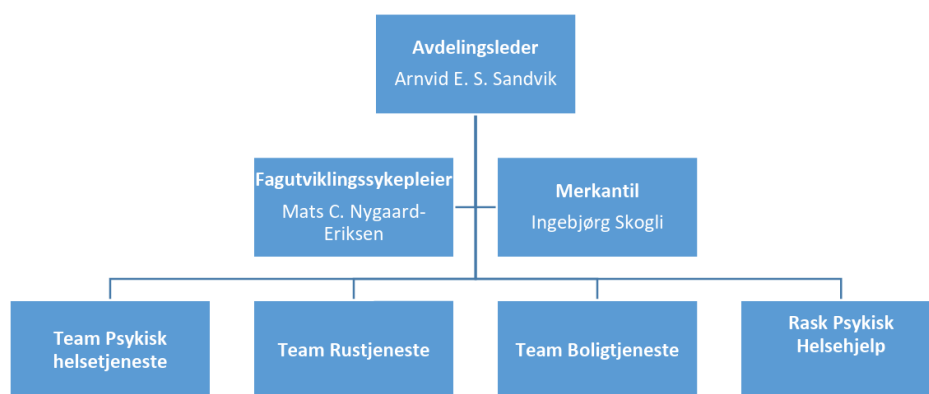
sjeldnere enn alkoholbrukslidelser, og det er vanskelig å anslå en prosent for forekomsten i Norge.³ Gjennomsnittsalderen ved rusmiddelutløste dødsfall har økt jevnt i Norge fra 36 år i 2006 til nærmere 45 år i 2020. Antall overdosedødsfall i aldersgruppen 50- 64 år økte med 82 prosent mellom 2012 og 2020.⁴

4 Organisering av tjenesteområdet i Kongsvinger kommune

Ifølge Kongsvinger kommune sitt *Strategidokument for psykisk helse- og rustjeneste 2022-2024* er avdeling psykisk helse og rustjenester slått sammen med avdelingen Aktivitets- og bistandsenheten. Ifølge strategidokumentet er avdelingen for psykisk helse- og rustjenester inndelt med en avdelingsleder, fagutviklingssykepleier, merkantil og fire team:

- Psykisk helsetjeneste
 - Behandling og støtte til innbyggere med psykiske helseplager og lidelser
 - Individuelle samtaler og gruppesamtaler
- Rustjenesten
 - Oppfølging til innbyggere over 18 år med avhengighet til ulike rusmidler, og personer som er under legeassistert rehabilitering (LAR)
 - Ambulerende tjeneste
 - Erfaringskonsulent
 - ROP-team
 - FACT-Kongsvingerregionen
 - Rådgivende enhet for russaker
 - Lavterskeltilbud gjennom Frelsesarmeen
- Tilrettelagte boliger (boligtjeneste)
 - Stabiliseringsboliger for mennesker med helsemessige utfordringer
- Rask psykisk helsehjelp
 - Tilbud til personer over 16 år, som har lettere psykiske vansker

Avdelingens organisering ser slik ut:

Strategidokumentet viser til at avdelingen psykisk helse og rustjenester yter tjenester til personer over 16 år med psykisk uhelse/lidelser og/eller rusavhengighet, samt støtte og rådgivning til pårørende. Faggruppen består av psykologer, miljøterapeuter som sykepleiere, vernepleiere og sosionomer, og av

³ [FHI \(2023\) Folkehelserapporten](#)

⁴ [Helsedirektoratet \(2025\) Handlingsplan mot overdoser](#)

miljøarbeidere som stort sett er helsefagarbeidere og hjelpepleiere. Tjenestene ytes primært poliklinisk, men enkelte ganger ytes tjenestene i brukerens egen bolig.

På Kongsvinger kommune sine nettsider vises det til ulike tjenester tilknyttet forebygging og oppfølging av psykisk helse og rus.⁵ I tillegg til de overnevnte tjenestene vises det på nettsiden til:

- Helsestasjon
 - Familiesenteret
 - Grupper for barn av psykisk syke/rusavhengige
- Kongsvinger aktivitetssenter, som er et tjenestetilbud til personer med psykiske utfordringer/eller rusproblematikk
- NAV Kongsvinger
- «Jobben» og «Linken»
- Frisklivs- og mestringssentralen
- DPS- Kongsvinger

Kongsvinger kommune er inkludert i et interkommunalt FACT-team som ble startet opp første kvartal 2023.⁶ FACT-teamet er et samarbeid mellom kommunene Nes, Grue, Kongsvinger, Sør-Odal, Nord-Odal og Eidskog, og Akershus universitetssykehus ved Kongsvinger DPS. Nes kommune har rollen som vertskommune med arbeidsgiveransvar for de ansatte og DPS har det overordnede fagansvaret. Teamet er organisatorisk plassert ved DPS Kongsvinger.

5 Rus- og psykiske helsetjenester til voksne

Kommunens ansvar for rus- og psykiske helsetjenester

Den nasjonale veilederen for lokalt *psykisk helse- og rusarbeid for voksne (2025)* (heretter omtalt som den nasjonale veilederen) vektlegger at kommunens tjenester for voksne som har psykisk helse- eller rusmiddelproblemer skal inneholde:

- helhetlig kartlegging av hjelpebehovet
- kunnskapsbasert behandling og lavterskeltjenester
- samarbeid med spesialisthelsetjenesten
- helhetlige skadeforebyggende og skadereduserende tjenester og tiltak.

Det vektlegges i den nasjonale veilederen at kommunens psykiske helse- og rustjenester til voksne skal være tverrfaglige, helhetlige og tilgjengelige for alle som oppholder seg i kommunen, og at tjenestetilbudet bør vurderes organisert i tre hovedforløp:

- Hovedforløp 1: milde og kortvarige plager
- Hovedforløp 2: kortvarige alvorlige plager/lidelser og langvarige mildere plager/lidelser
- Hovedforløp 3: alvorlige langvarige plager/lidelser

Kommunens psykisk helse- og rustjenester til voksne skal være tverrfaglige, helhetlige og tilgjengelige for alle som oppholder seg i kommunen. Kommunens psykisk helse- og rustjenester skal raskt kunne tilby kartlegging, informasjon og veiledning, behandling og oppfølging til voksne med psykiske helse- eller rusmiddelproblemer. Tjenestene bør planlegges med tanke på og arbeide for å unngå eller

⁵ [Kongsvinger kommune – Psykisk helse og rus](#)

⁶ FACT står for Flexible Assertive Community Treatment. FACT-metodikken er basert på oppsøkende oppfølging og behandling av et tverrfaglig team som består av sykepleiere, vernepleiere, psykiater, psykolog, brukerspesialist, sosionom, russpesialist og arbeidsspesialist.

minimere stigma og diskriminering av brukere eller pasienter, både på individ- og gruppenivå. Det innebærer blant annet å:

- gi kunnskapsbasert oppfølging og behandling på laveste effektive omsorgsnivå
- jobbe helhetlig med bedring og mestring samt støtte den enkelte i sin personlige prosess for å fremme livskvalitet og bedre levekår – Recovery (napha.no)
- tilpasse tjenestetilbudet i samarbeid med brukeren
- tilby korttidssterapi, råd, veiledning og veiledet selvhjelp
- ha et familie- og nettverksperspektiv
- samarbeide med øvrige kommunale helse- og omsorgstjenester, fastlege og spesialisthelsetjenesten,
- samarbeide med brukerorganisasjoner og frivillige, private og ideelle organisasjoner

Kommunen og spesialisthelsetjenesten bør bruke helsefellesskapet ⁷ som arena for samarbeid om helhetlige og sammenhengende helse- og omsorgstjenester for voksne med psykisk helse- eller rusmiddelproblemer. Det innebærer blant annet at det i helsefellesskapet bør utvikles lokale prosedyrer for samarbeid i et likeverdig partnerskap mellom kommunene og helseforetaket.

Den nasjonale veilederen tydeliggjør betydningen av forebygging og tidlig inngripen i kommunens arbeid med psykisk helse- og rusarbeid. Det vises til at lokalt psykisk helse- og rusarbeid vil kunne bidra til flere friske leveår for personer med psykiske helse- eller rusmiddelproblemer. Et godt lokalt psykisk helse- og rusarbeid kan også bidra til støtte og avlastning til pårørende. Videre beskriver veilederen at det er viktig med en helhetlig tilnærming gjennom samspill mellom helse- og omsorgstjenestene og andre deler av kommunens tiltaksapparat.

I en forvaltningsrevisjon rettet mot psykisk helse og rusomsorg for voksne kan undersøkelsen rettes mot hvordan Kongsvinger kommune ivaretar at tjenestetilbudet innen rusomsorg og psykiske helse-tjenester til voksne er i tråd med lovverk og statlige føringer.

Kartlegging og helhetlig forløp

Kommunen skal kartlegge hjelpebehovet til voksne som henvender seg med psykisk helse- eller rusmiddelproblemer. Kommunen bør sørge for nødvendige systemer for kartlegging og tilgang til kunnskapsbaserte og kvalitetssikrede metoder og kartleggingsverktøy. En helhetlig kartlegging kan inkludere brukerens problemforståelse, behov, ønsker og prioriteringer, historikk og tidligere erfaringer med å mestre psykisk helse- eller rusmiddelproblemer, pårørende og nettverk, legemiddelbruk og -historikk mm.

Kommunen bør videre ha kunnskapsbaserte lavterskeltjenester til voksne med psykisk helse- eller rusmiddelproblemer (**Hovedforløp 1**). Hovedforløp 1 tilpasses dem som henvender seg med milde og forventet kortvarige tilstander som nyoppstått angst, depresjon, søvnvansker og stress med milde til moderate symptomer, belastende livshendelser og livskriser mm. Kjennetegn ved lavterskeltilbud innen psykisk helse og rus er blant annet å gi direkte hjelp uten henvisning, samt tilgjengelighet for alle med behov og som kan tilby tidlige og adekvate tiltak.

Kommunen bør ha kunnskapsbasert behandling til brukere eller pasienter med kortvarige alvorlige eller langvarige mildere psykisk helse- eller rusmiddelproblemer (**Hovedforløp 2**). Det kan for eksempel være akutt psykose med god prognose, for eksempel en første rusutløst psykose. Ved alvorlige eller gjentatte rusutløste psykoser bør spesialisthelsetjenesten alltid involveres. Hovedforløp 2 kan

⁷ Helsefellesskapet er en samhandlingsarena mellom helseforetak (sykehus) og kommuner, som ble etablert som en del av Nasjonal helse- og sykehusplan. I helsefellesskapet utvikler og organiserer kommunene og helseforetaket det helhetlige tjenestetilbudet ut fra lokale forutsetninger og behov.

også omfatte personer med kortvarig skadelig bruk av rusmidler uten avhengighet, eller der personen har vedvarende depresjon. Tjenester i hovedforløp 2 bør ha som mål å raskt tilby tiltak ved tilbakevendende problemer, med mål om å oppnå rask bedring, mestring og et kortest mulig forløp forebygge tilbakefall, forverring og funksjonsfall. Samarbeid tverrfaglig og tverrsektoriell med relevante aktører i hovedforløp 2, kan for eksempel være med fastlege, koordinerende enhet og NAV.

Kommunen bør i samarbeid med spesialisthelsetjenesten tilby kunnskapsbasert behandling tilpasset alvorlige og langvarige psykiske lidelser og/eller ruslidelser (**Hovedforløp 3**). Hovedforløp 3 bør tilpasses voksne med sammensatte alvorlige og langvarige psykisk helse- eller rusmiddelproblemer enten de opptrer alene eller samtidig (ROP lidelser). Det kan for eksempel gjelde personer med alkohol-, legemiddel- eller annen rusmiddelavhengighet, alvorlig bipolar lidelse, alvorlig depresjon, schizofreni eller annen psykoselidelse. I hovedforløp 3 bør det benyttes kunnskapsbaserte modeller som Housing first (napha.no), Individuell jobbstøtte (napha.no), oppsøkende behandlingsteam: ACT-, FACT, FACT ung-team og tverrfaglig oppfølgingsteam. Housing First er en kunnskapsbasert modell som bygger på prinsippet om at tilgang til bolig er en grunnleggende menneskerett og kan være avgjørende for at øvrige tiltak har effekt. Individuell jobbstøtte (IPS) er en kunnskapsbasert modell innen arbeidsrettet rehabilitering.

Kommunen bør også tilby helhetlige skadeforebyggende og skadereduserende tjenester og tiltak til personer med psykisk helse- eller rusmiddelproblemer. Skadeforebyggende- og reduserende tiltak sammenfaller ofte med behandlingsmål som for eksempel tilbakefallsforebyggende tiltak ved psykisk helse- eller rusmiddelproblemer, og tiltak som raskt stopper forverring av psykiske symptomer og funksjonsfall.

Kommunen og spesialisthelsetjenesten skal samarbeide om vurdering og håndtering av voldsrisiko for brukere eller pasienter med psykisk helse- eller rusmiddelproblemer. Ved antatt forhøyet voldsrisiko skal kommunen samarbeide med spesialisthelsetjenesten om utarbeidelsen av en voldsriskohåndteringsplan, med konkrete tiltak for å redusere voldsrisiko. Det gjelder også mennesker som er dømt til tvungent psykisk helsevern.

Kommunens ansvar innebærer også et samarbeid med andre tjenesteytere utenfor kommunen, slik at de kommunale helse- og omsorgstjenestene og andre tjenesteytere kan ivareta sine oppgaver etter lov og forskrift. Den nasjonale veilederen vektlegger at kommunen og spesialisthelsetjenesten bør bruke helsefellesskapet som arena for samarbeid om helhetlige og sammenhengende helse- og omsorgstjenester for pasient/brukergruppen.

Kartlegging av pasienter/brukere med barn

I henhold til Helsedirektoratets *Pårørendeveileder* skal helse- og omsorgstjenesten ha systemer og rutiner som legger til rette for informasjon og dialog med pårørende, samt hjelp og støtte til pårørende. I tillegg skal helsepersonell bidra til å ivareta mindreårige barns behov for informasjon og oppfølging som følge av foreldres eller søskens sykdom, skade eller rusavhengighet. Helsepersonell må kartlegge om pasienten har mindreårige barn eller søsken.⁸ Veilederen beskriver også at helsepersonell må lytte til barn og ungdom som bor alene med forelder som er syk.

I Helsedirektoratets *Faglige råd for bruker- og pårørendemedvirkning i rus- og psykisk helsefelt* vises det til at ansatte i rus- og psykisk helsefeltet bør ha et helhetlig perspektiv på den enkeltes levekår og

⁸ Veilederen definerer barn som pasienten har omsorgsansvar for, uavhengig av formalisert omsorgssituasjon, herunder biologiske barn, adoptivbarn, stebarn og fosterbarn. Søsken omfatter biologiske søsken og andre barn som lever med pasienten som søsken i en familie. Foreldre defineres som alle som har omsorgsansvar for barn, både barnets foreldre, fosterforeldre, steforeldre og andre som fyller forelderrollen for et barn.

livskvalitet i møte med brukere og pasienter. Pasient- og brukerrettighetsloven § 3-1 fastsetter at pasient eller bruker har blant annet rett til å medvirke ved valg mellom tilgjengelige og forsvarlige tjenesteformer og undersøkelses- og behandlingsmetoder. Medvirkningens form skal tilpasses den enkeltes evne til å gi og motta informasjon. Tjenestetilbudet skal så langt som mulig utformes i samarbeid med pasient eller bruker, og det skal legges stor vekt på hva pasient eller brukeren mener ved utforming av tjenestetilbudet.

I undersøkelsen vil det være relevant å undersøke om kommunen har rutiner og systemer som sikrer kartlegging og oppfølging av voksne brukere/pasienter med barn, og om brukermedvirkning sikres på individnivå.

Kommunens oppfølging av barn som pårørende

Kommunens tiltak for og oppfølging av pårørende, spesielt pasientens/brukerens barn, er sentralt i kommunens arbeid knyttet til rusomsorg og psykisk helse for voksne. Barnevernsloven § 15-1, første ledd, tydeliggjør kommunens ansvar for å fremme gode oppvekstsvilkår og å forebygge at barn og unge utsettes for omsorgssvikt eller utvikler atferdsproblemer. Andre ledd i bestemmelsen vektlegger at kommunestyret selv skal vedta en plan for kommunens forebyggende arbeid. Helsedirektoratets veileder *Samarbeid om tjenester til barn, unge og deres familier*⁹ tydeliggjør behovet for at velferdstjenestene skal samarbeide utover oppfølgingen av det enkelte barn, ungdom og deres familie. Hensikten er at velferdstjenestene både skal samarbeide for å ivareta egne oppgaver og sikre at andre tjenesteytere skal kunne ivareta sine oppgaver. Formålet med samarbeidsplikten på systemnivå er å legge til rette for samarbeid på individnivå.

Helsedirektoratet (03.12.2019)¹⁰ anbefaler sterkt at kommunens ledelse bør sikre at det er etablerte avtaler om samarbeid mellom virksomheter involvert i oppfølging av barn og unge det er knyttet bekymring til. Avtalene bør være på systemnivå og er særlig relevant på arenaer der barn og unge tilbringer størstedelen av dagen og hos virksomheter som har regelmessig oppfølging av barn og unge. Dette inkluderer skole, barnehage og helsestasjons- og skolehelsetjenesten. Helsedirektoratet anbefaler også samarbeidsavtaler i tjenester som av ulike årsaker har oppfølgingsansvar for barnefamilier og/eller barn, samt i tjenester som har oppfølging av foreldre og eventuelt familie. Dette inkluderer fastlege, tannhelsetjenesten, pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT), barneverntjenesten, politiet og NAV-kontoret. Samarbeidsavtalene bør inneholde beskrivelse av roller og ansvar, omfang og organisering av samarbeidet, hva partene konkret skal samarbeide om og ressurser knyttet til dette.

I oppfølging av pasient/brukers barn er også opplysningsplikten til barnevernet sentral. Opplysningsplikten er hjemlet blant annet i helsepersonelloven, opplæringsloven og barnehageloven. Helsepersonelloven § 33 beskriver at den som yter helsehjelp, skal i sitt arbeid være oppmerksom på forhold som kan føre til tiltak fra barnevernstjenesten. Blant annet skal helsepersonell melde fra til barnevernstjenesten når det er grunn til å tro at barn blir eller vil bli mishandlet, utsatt for alvorlige mangler ved den daglige omsorgen eller annen alvorlig omsorgssvikt.¹¹ Helsedirektoratet¹² tydeliggjør at barnevernet er gitt et særlig ansvar for å sikre at barn som lever under forhold som kan skade deres helse- og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg. Barnevernet er avhengig av at andre som er bekymret for

⁹ [Helsedirektoratet – Samarbeid om tjenester til barn, unge og deres familier](#)

¹⁰ Kilde: [Helsedirektoratet](#)

¹¹ Begrepet «mishandling» innebærer alvorlig fysisk eller psykisk krenkelse som kan ha vart over tid. Alvorlig omsorgssvikt innebærer betydelig sviktende ivaretagelse av barnets grunnleggende behov for stimulering, oppfølging og beskyttelse. Kilde: [Helsedirektoratet](#).

¹² <https://www.helsedirektoratet.no/rundskriv/helsepersonelloven-med-kommentarer/opplysningsplikt-m.v/-33.opplysningsplikt-til-barnevernet>

barnets omsorgs- eller livssituasjon, er oppmerksom på forhold som kan føre til tiltak fra barnevernstjenesten og vurderer om vilkårene for opplysningsplikten er oppfylt. Helsepersonells særskilte oppmerksomhetsplikt gjelder både der barn er pasienter og der foreldrene er det.

I undersøkelsen er det aktuelt å undersøke hvordan kommunen jobber på system- og individnivå for å sikre at barn som pårørende blir fulgt opp i henhold til lovkrav og statlige føringer. Dette inkluderer overordnet forebyggingsarbeid, samarbeidsavtaler mellom tjenesteområder som jobber med barn, og rutiner og praksis som sikrer barn informasjon og medvirkning, samt helhetlig og koordinerte tjenester ved behov.

6 Risiko og vesentlighet

I Revisjon Øst IKS sin Risiko- og vesentlighetsvurdering 2024-2027 er det vurdert høy risiko og vesentlighet knyttet til Kongsvinger kommune sin arbeid med psykisk helse og rusomsorg. I Kongsvinger kommune sitt *Strategidokument Psykisk helse- og rustjeneste 2022-2024* vises det til et økende antall brukere med lette til moderate lidelser, økning i innvandrere med psykisk uhelse, samt flere eldre brukere som i tillegg til somatiske lidelser også har utfordringer knyttet til psykisk helse eller rus. Denne utviklingen har medført et behov for mer komplekse tjenester i hjemmene til brukerne, i tillegg til at lovendringer har medført et større ansvar for oppfølging av brukergruppen i enhetene. Dette tydeliggjøres også i kommunens handlingsprogram/økonomiplan 2025-2028, hvor det meldes om at rus- og psykiatritjenesten erfarer et økende press på sine tjenester, både i antall brukere og kompleksitet. Tjenesten har over tid hatt utfordringer med å komme i posisjon til å yte gode tjenester til denne sårbare gruppen. Det er stadig flere som har behov for sammensatte tjenester og omfattende helsetjenester. Det meldes også om utfordringer knyttet til botilbudet, og oppfølging i denne forbindelse.

En viktig del av kommunens arbeid med å forebygge og behandle rus- og psykiske lidelser er samarbeidet med spesialisthelsetjenesten og andre aktører som bistår i dette arbeidet. Manglende samarbeid, samt manglende kapasitet og kompetanse i det kommunale tjenesteapparatet anses av oss som en stor risiko når det kommer til å sikre innbyggerne hjelpen de har behov for. Dette fordi utviklingen kan forlenge sykdomsforløpet for rusmiddelavhengige og personer med psykiske lidelser, som igjen medfører langvarige og økte kostnader for kommunen. Utviklingen kan videre gi økte kostnader både i forlengelsen av behandlingstilbud, økt bruk av kommunale tjenester og behov for flere ansatte i tjenestene, men også tapt arbeidskraft i form av at personer blir stående utenfor skole og arbeidsliv i lengre perioder.

Manglende oppfølging og tilbud i kommunen til voksne med rusmiddellidelser og psykiske lidelser kan også få ringvirkninger. Folkehelseinstituttet ¹³ viser til at en oppvekst i et hjem hvor en eller begge foreldre har rusmiddellidelser kan øke barnets risiko for å utvikle psykiske plager og lidelser, rusmiddelproblemer, somatiske plager, problemer i utdanningsløpet og etter hvert i arbeidslivet. Barn som vokser opp med foreldre som ikke klarer å ivareta foreldreansvaret, vil også kunne gå inn i roller hvor de overtar foreldrenes oppgaver og funksjoner, fordi oppfølgingen fra foresatte er mangelfull. Det er også dokumentert at rusmiddelbruk kan påvirke parforhold negativt, og at rusmiddellidelser øker risikoen for vold i nær relasjon. Kommunens evne til å kartlegge og følge opp denne gruppen pårørende anses som vesentlig i forebyggingsarbeidet rettet mot rusmisbruk og psykiske lidelser i kommunen.

7 Kilder til revisjonskriterier

Revisjonskriterier skal begrunnes i, og utledes av, autoritative kilder innenfor det reviderte området. Autoritative kilder kan være lover, forskrifter, forarbeider, rettspraksis, politiske vedtak/mål/føringer,

¹³ [Folkehelseinstituttet \(2022\) – Rusmiddellidelser i Norge](#)

administrative retningslinjer/mål/føringer, statlige føringer/veiledere, andre myndigheters praksis, teori og reelle hensyn som vurderinger av hva som er rimelig/ formålstjenlig/effektivt.

Det synes aktuelt å utlede revisjonskriterier fra følgende kilder:

Ulike lover og forskrifter:

- Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven)
- Lov om pasient- og brukerrettigheter (pasient- og brukerrettighetsloven)
- Lov om sosiale tjenester i arbeids og velferdsforvaltningen (sosialtjenesteloven)
- Endringslov til velferdstjenestelovgivningen (samarbeid, samordning og barnekoordinator) (2021)
- Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven)
- Forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten
- Forskrift om habilitering og rehabilitering, individuell plan og koordinator

Nasjonale retningslinjer og veiledere på området

- Helsedirektoratet:
 - «Psykisk helse- og rusarbeid for voksne»
 - «ACT-, FACT- og FACT ung-team»
 - «Helhetlig behandling og oppfølging i kommunen»
 - «Samarbeid om tjenester til barn, unge og deres familier»
 - «Tidlig oppdagelse av utsatte barn og unge»
 - «Pårørendeveileder»
 - «Sentrale oppgaver for koordinerende enhet i kommunene»
 - «Handlingsplan mot overdoser»

Vedtatt planverk, retningslinjer og rutiner i Kongsvinger kommune

Listen over kilder er ikke uttømmende, og det kan bli endringer. Revisjonskriterier utledes i innledende fase av prosjektet.

8 Formål og forslag til problemstillinger

Ut fra våre vurderinger av risiko og vesentlighet knyttet til temaet vil formålet med forvaltningsrevisjonen være å undersøke om Kongsvinger kommune sikrer at voksne pasienter/brukere innen rusomsorg og psykiske helsetjenester har et helhetlig, koordinert og kunnskapsbasert tilbud som er i tråd med lovverket og statlige føringer. Dette med fokus på planlegging, kvalitetsarbeid, samhandling og brukermedvirkning. Det er videre et formål å undersøke om kommunens planverk og tjenestetilbud ivaretar lovkrav og statlige føringer for ivaretagelse av barn som pårørende.

For å svare ut dette formålet foreslås følgende problemstillinger:

1. Hvordan arbeider kommunen for å sikre tilstrekkelig kompetanse og kapasitet i psykisk helse- og rustjeneste for voksne?
2. Har kommunen organisert og tilpasset tjenestene etter de tre hovedforløpene, og sikres fleksibilitet og riktig omsorgsnivå ut fra brukernes behov?

3. I hvilken grad sikrer kommunen helhetlige og sammenhengende tjenesteforløp, herunder samarbeid med spesialisthelsetjenesten og andre relevante aktører?
4. Har kommunen rutiner og systemer som sikrer kartlegging og oppfølging av voksne pasienter/brukere med barn?
5. Har kommunen rutiner og systemer som sikrer at voksne pasienters/brukeres barn blir ivare tatt i henhold til gjeldende lovkrav og føringer?

Problemstilling 1 kan blant annet belyse om kommunens arbeid med kompetansekartlegging og kompetanseheving ivaretar faglig forsvarlighet i tjenestene, samt bruken av opplæringsplaner og rekrutteringsstrategier på området, herunder hvordan behovet for psykologkompetanse ivaretas.

Under **problemstilling 2** vil tema som kommunens organisering av tjenestetilbudet i ulike hovedforløp, med tanke på alvorlighetsgrad og varigheten på plager/psykiske lidelser, undersøkes.

Fokus under **problemstilling 3** vil blant annet være kommunens samarbeid med spesialisthelsetjenesten i helsefellesskap, tverrfaglig oppfølging, bruk av virkemidlene individuell plan og koordinator. I tillegg vil brukermedvirkning på tjenestenivå og samarbeid med andre aktører som frivillige organisasjoner, politiet og NAV være sentralt.

Problemstilling 4 vil blant annet belyse hvordan kommunen jobber for å kartlegge og følge opp voksne brukere med barn, og hvordan bruker medvirkning på individnivå ivaretas, blant annet i tildeling av tjenester, bruk av individuelle planer og koordinering av arbeidet.

Problemstilling 5 vil innebære å undersøke kommunens rutiner og systemer for oppfølging av voksne brukeres barn, og om barna følges opp i henhold til lovkrav om pårørendemedvirkning, helsepersonells meldeplikt til barnevernet og andre føringer for forebyggende og helsefremmende arbeid.

Det vil utledes revisjonskriterier til hver av problemstillingene. Undersøkelsens primære målgruppe er voksne fra 18 år, men tjenestetilbudet til unge ned til 16 år vil i enkelte tilfeller likevel inkluderes.

9 Metode for datainnsamling

Vi planlegger å innhente informasjon som belyser problemstillingene gjennom følgende metoder:

Dokumentanalyse

Denne vil bygge på en gjennomgang av planer, retningslinjer, samarbeidsavtaler og etablerte skriftlige rutiner på området. Det vil i denne sammenheng undersøkes om disse er i henhold til gjeldende lovverk, forskrifter og anbefalt praksis på området. Det er også aktuelt å undersøke plan- og strategidokumenter, utredninger og rapportering i kommunen, interne rundskriv/informasjonskriv, retningslinjer og rutinebeskrivelser. Hvis kommunen har gjennomført egne spørreundersøkelser opp mot brukergruppen og deres pårørende, vil også dette være aktuelt å undersøke.

Mappegjennomgang

Det kan også være aktuelt med en stikkprøvekontroll i forbindelse med ettersyn av kommunens bruk av individuelle planer i oppfølgingen av denne brukergruppen.

Intervjuer

Vi tar høyde for å gjennomføre inntil 15 intervjuer med nøkkelpersoner i kommunen fra ulike avdelinger og stillingsnivåer. Aktuelle informanter i undersøkelsen vil være ledere og sentrale ansatte innen psykisk helse og rustjenester til voksne. Det kan også være aktuelt å intervju erfaringskonsulenter og brukerorganisasjoner innen psykisk helse og rusomsorg, for å få informasjon om hvordan pasienter/brukere av tjenestene opplever at kravet om brukermedvirkning er oppfylt. Kommunens

samarbeidspartnere, for eksempel spesialisthelsetjenesten, fastleger, NAV og politiet, kan også være aktuelle for å belyse samhandling rundt et helhetlig og koordinert tilbud.

Spørreundersøkelse

Det kan også være aktuelt med en spørreundersøkelse rettet mot ansatte i tjenestene. Formålet med spørreundersøkelsen vil være å kartlegge kompetansebehovet mm. hos de ansatte. Det tas forbehold om at en spørreundersøkelse kun er aktuelt hvis det er snakk om 30 eller flere ansatte. Dersom kommunen selv har gjennomført medarbeiderundersøkelser som dekker det behov vi har for opplysninger, kan disse benyttes.

10 Organisering og ansvar

Forvaltningsrevisjonen er planlagt gjennomført av en utøvende forvaltningsrevisor, i samarbeid med en oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor. Prosjektgruppen fastsettes av Revisjon Øst IKS. Kontrollutvalget vil bli informert. Prosjektet er forventet gjennomført innenfor en ramme på 400 timer, hvor deler av prosjektet gjennomføres i 2025 og resterende timer gjennomføres i 2026.

Vi anslår at et prosjekt lar seg gjennomføre i løpet av 7-8 måneder fra og med oppstart. Kontrollutvalget ved sekretær vil få beskjed når det er innkalt til oppstartsmøte med kommunen.

Revisjon Øst IKS
Postboks 84,
2341 Løten.

Telefon: 62 43 58 00.

E-post: post@rev-ost.no.

Du finner mer informasjon
om Revisjon Øst IKS og våre
rapporter på vår hjemme-
side:

revisjon-ost.no

Arkivsak-dok. 19/00052-52
Saksbehandler Heidi Elisabeth Larsson

Saksgang

Møtedato

Kongsvinger kontrollutvalg 2023-2027

30.09.2025

SAK K-45/25 KUS FORSLAG TIL BUDSJETT FOR KONTROLL- OG REVISJON 2026

Forslag til vedtak/innstilling:

1. Følgende forslag til ramme for budsjettet for kontroll- og revisjonsordningen for Kongsvinger kommune vedtas og oversendes kommunen som kontrollutvalgets forslag til ordningen for 2026

	Budsjett 2026
Kontrollutvalget	341 300
Sekretariatet	436 000
Revisjonen	2 418 125
Totalt	3 195 425

2. Forslaget følger formannskapetets innstilling til kommunestyret vedrørende budsjettet for Kongsvinger kommune 2026.
3. Saksutskrift av kommunestyrets behandling, med spesifisering av bevilgede beløp for kontroll- og revisjonsarbeidet, sendes Revisjon Øst IKS og Konsek Øst IKS til orientering.

Vedlegg:

1. Budsjett 2026 og økonomiplan for Konsek Øst IKS for 2026-2029
2. Årsbudsjett 2026 og økonomiplan for Revisjon Øst IKS for 2026-20279 (ettersendes)

Saksframstilling

Forslag til vedtak/innstilling:

I forskrift om kontrollutvalg og revisjon (FOR-2019-06-17-904) heter det:

Kontrollutvalget skal utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen eller fylkeskommunen. Forslaget skal følge innstillingen til

årsbudsjettet etter kommuneloven § 14-3 tredje ledd til kommunestyret eller fylkestinget.

Budsjettet omfatter kontrollutvalgets egen virksomhet, sekretariatsfunksjonen og revisjonen. I kommentarene til forskriften § 2 heter det følgende:

At forslaget skal følge innstillingen betyr også at kommunedirektøren ikke har adgang til å gjøre endringer i dette forslaget underveis i prosessen.

Kontrollutvalgets egen virksomhet

Det er ikke lagt opp til noen store endringer i forhold til kontrollutvalgets virksomhet i 2026. Godtgjørelsen baserer seg på beregninger ut fra stortingsrepresentanters lønn. I møteplanen settes det opp 7 møter.

Kontrollutvalgets godtgjørelse fastsettes av kommunestyret. For Kongsvinger kommune sin del, er det fastsatt følgende godtgjøring:

Ordførers godtgjørelse av stortingsrepresentantenes grunnlønn	100 %	1 214 977
Kontrollutvalgets ledergodtgjøring i % av ordfører	15 %	182 247
Møtegodtgjørelse øvrige medlemmer	0,14 %	1 701

Foruten godtgjørelse budsjetteres det også med bl.a. reiseutgifter, abonnementer (medlemskap i NKRF), møteutgifter og kurs. Kursutgiften er deltakelse på NKRFs kontrollutvalgskonferanse, som normalt arrangeres i februar hvert år. Dette er en stor konferanse med flere hundre deltakere fra hele landet og det foreslås at alle medlemmene fra kontrollutvalget får delta på denne.

Sekretariatet avholder også opplærings- eller fagdager for kontrollutvalgene. Dette faktureres ikke særskilt, men er en del av sekretariatets budsjett. Det planlegges én fagdag for kontrollutvalgene i regi av sekretariatet. Kontrollutvalget får møtegodtgjørelse når det er obligatoriske kurs og dette legges inn i budsjettforslaget. Vi har derfor budsjettert med 10 møter i 2026.

Sekretariatsfunksjonen

Budsjettet for Konsek Øst IKS omfatter sekretariatsfunksjonen for til sammen 12 kommuner.

Representantskapet i selskapet skal vedta en ramme for virksomheten, og denne saken ble behandlet i møte 16.09.25, sak R-05/25. Vedtatt budsjett og økonomiplan følger som vedlegg 1 til saken.

Sekretariatets totale budsjetttramme er satt til kr. 3 425 000,-. For Kongsvinger kommune sin del blir betalingen kr. 436 000,- for 2026. Det er redegjort for tallene i budsjettsaken, jf. vedlegg 1.

I budsjettsammenheng fordeles 40% av kommunenes betaling etter innbyggertall og 60% deles likt mellom kommunene. Etter endt regnskapsår fordeles de 60 prosentene etter medgått tid. Enkelte kommuner kan få en tilleggsregning dersom

det har vært noe ekstraordinært arbeid. Tilsvarende vil noen betale litt mindre. Kongsvinger kommune fikk et tillegg på kr. 1700,- på første faktura 2025 etter medgått tid i 2024.

Inkludert i sekretariattjenesten ligger bl.a. saksutredninger, møter, planer, analyser/vurderinger, undersøkelser og opplæring.

Revisjonen

Revisjon Øst IKS leverer tjenester til 16 kommuner. Inkludert i rammen er betaling for:

- Revisjon av kommuneregnskapet, regnskapsbekreftelsen samt tilleggsoppgaver
- Forenklet etterlevelseskontroll, jf. kommunel. § 24-9
- Forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll
- Faglig veiledning
- Attestasjonsoppgaver
- Spillemiddelregnskaper
- Pasientregnskaper (sykehjem og boliger med heldøgns omsorg og pleie)
- Eventuelle granskningsoppgaver eller spesielle undersøkelser (normal bestilling av KU, KS eller FM).

I tillegg kommer revisjonens deltakelse i kontrollutvalgets møter og kommunestyremøter.

Spesifisering av tidsbruk på de ulike oppgavene går frem av oppdragsavtalen som er inngått i dagens møte, jf. K-43/25. Oppdragsavtalen er godkjent av KU for 2026.

Representantskapet i Revisjon Øst IKS behandlet budsjettet for selskapet i møte 18.9.25, jf. vedlegg 2 til saken som da må ettersendes. I medhold av dette vedtaket vil betalingen for 2026 for Kongsvinger kommune sin del bli kr 2.418.125,- mot kr. 2.358.750,- i 2025. Det er en reduksjon på 25 timer til disposisjon, men timeprisen er oppjustert.

Totalt

Det samlede forslaget er som følger:

Kontrollutvalget	Godtgjørelser kontrollutvalget	277 000
	Reiseutgifter/kjøregodtgj.	3 000
	Tapt arb.fortj.	
	Abonnement Kontroll & rev.	2 800
	Møteutgifter	8 500
	NKRFS konferanse	50 000
	Sum	341 300
Sekretariat	Ramme for virksomh. KØ	436 000
Revisjonen	Ramme for virksomheten	2 418 125
Sum		3 195 425

Totalt er Kongsvinger kommune sin betaling for kontroll- og revisjonsvirksomheten for 2026 på kr 3.195.425,- en økning på 2,8 % fra 2025.

BUDSJETT 2026 og ØKONOMIPLAN 2026-2029

for Konsek Øst IKS

Behandlet i

- Styret 13.8.25
- Representantskapet 16.9.25

*Kontrollutvalgssekretariat for kommunene Eidskog,
Elverum, Engerdal, Grue, Kongsvinger, Nord-Odal,
Stor-Elvdal, Sør-Odal, Trysil, Våler, Åmot, Åsnes*
Organisasjonsnr. 989 541 471
www.konsek-ost.no

Postadresse: Postboks 900, 2226 Kongsvinger
Besøksadresse: Fjellgata 4, Kongsvinger
Telefon: 928 17 925
E-mail: Anne.Haug@konsek-ost.no

Budsjett 2026 og økonomiplan 2026-2029

BUDSJETT 2026

LOVMESSIGE RAMMEBETINGELSER

I henhold til kommuneloven § 23-7 skal kommunestyret sørge for sekretariatsbistand til kontrollutvalget, som tilfredsstiller utvalgets behov.

Kommunestyrene i Eidskog, Elverum, Engerdal, Grue, Kongsvinger, Nord-Odal, Stor-Elvdal, Sør-Odal, Trysil, Våler, Åmot og Åsnes har vedtatt at det er Kontrollutvalgssekretariat Øst IKS (Konsek Øst IKS), som skal sørge for tjenester til kontrollutvalgene i disse kommunene fra 1.1.21. Det er vedtatt en selskapsavtale og selskapet skal følge lov om interkommunale selskaper. Regnskapene skal føres etter kommunale regnskapsprinsipper.

ØVRIGE RAMMEBETINGELSER

Sekretariatets oppgaver

Sekretariatet er kontrollutvalgets utøvede organ og handler på vegne av kontrollutvalget. En beskrivelse av oppgavene går fram av selskapets årsplan samt av kontrollutvalgenes årsplaner. I tillegg har daglig leder administrative oppgaver knyttet til drift av selskapet. Det er laget egen strategiplan for selskapet.

Bemanning

Konsek Øst IKS har pr. i dag 2,6 årsverk.

Lokalisering

Konsek Øst IKS har sitt hovedkontor på Kongsvinger. Avdelingsleder i Sør-Østerdal benytter kun hjemmekontor.

ØKONOMISKE RAMMEBETINGELSER - BUDSJETT

Kontrollutvalgene skal legge fram forslag til budsjett for hele kontroll- og tilsynsordningen i kommunen, inkludert ramme for sekretariatvirksomheten og revisjonsvirksomheten.

Budsjettet for Konsek Øst IKS 2026 blir endelig vedtatt i representantskapsmøtet 16. september. Dette sendes kontrollutvalgene, som skal behandle forslag til budsjett for kontroll- og revisjonsarbeidet for 2026 i sine respektive møter.

Budsjett 2026 og økonomiplan 2026-2029

Kommunenes betaling for sekretariatstjenesten fordeles med 40 % etter innbyggertall, mens 60 % er fordelt likt (på 12 kommuner) i budsjettsammenheng, men som regnskapsmessig blir avregnet etter medgått tid i etterkant.

DRIFTSBUDSJETT 2026

Utgifter

SSB har lagt til grunn en lønnsvekst på om lag 2,8 % i 2026 (pr. juni 2025). Vi har valgt å budsjettere med 3 % lønnsvekst for selskapets ansatte for 2026.

KPI totalkonsumprisindeks fra juni 2024 til juni 2025 har vært på 3 %, men det estimeres at den vil flate ut noe i løpet av kommende år. Et lite selskap som vårt får ikke de store utslag av konsumprisveksten ved kjøp av varer og tjenester. Basert på erfaringen fra de siste årene er de enkelte budsjettpostene regulert og samlet sett legges det til grunn om lag samme beløp for kjøp av varer og tjenester som for 2025.

Vi har budsjettert med en pensjonsutgift på 16 %, dvs. en liten økning fra tidligere. Pensjon er en uforutsigbar kostnad, så tallene her er usikre. Vi har likevel fått noe mer forutsigbarhet og mindre svingninger for pensjonsutgifter enn vi har hatt tidligere år ved å endre til amortisering på 7 år.

Møtegodtgjøring til styret følger kontorkommunens (hovedkontorets) satser for møtegodtgjøring (0,14 % av stortingsrepresentanters lønn som pr. 1.5.25 utgjør kr. 1701,-). Den faste godtgjørelsen for styret i selskapet ble vedtatt i representantskapet 18.11.20, vedtatt uendret i 2024, og er som følger:

- Styrets leder kr 30 000 (fast godtgjørelse pr. år)
- Styremedlemmer kr 5 000 (fast godtgjørelse pr. år)

Representantskapet godtgjøres fra sine respektive kommuner, med unntak av en ekstra godtgjøring for leder av representantskapet, som dekkes av selskapet. Det ble valgt ny valgkomité i representantskapet i Konsek Øst IKS i april 2021 og komiteen velges for 4 år. Reviderte retningslinjer for valgkomiteen ble vedtatt av representantskapet i samme møte. I representantskapets møte 16.9.25 skal det velges nye styrerepresentanter og ny valgkomite. Valgkomiteen godtgjøres også av selskapet.

I det fremlagte budsjettforslaget for 2026 er **total sum utgifter på kr 3 425 000**. Det er tatt høyde for 3 ansatte (2,6 årsverk). Selskapets største utgifter foruten lønn er husleie, kurs/konferanser, IT-tjenester, digitalt arkiv og kontingenter (NKRF og KS Bedrift). Regnskaps- og lønningstjenester er også blant de større utgiftspostene. Disse tjenestene kjøpes fra kontorkommunen, Kongsvinger.

Inntekter

Selskapet har ingen andre faste inntekter enn det som kommunene betaler. Daglig leder er vara til styret i NKRF. Basert på regnskap fra de siste årene, stipuleres kr. 5 000,- i såkalt «andre refusjoner», herunder eventuelt styrehonorar. Øvrige budsjetterte inntekter i selskapet er momskompensasjon på kr 65 000 (som ikke har noen resultateffekt) og renter av bankinnskudd

Budsjett 2026 og økonomiplan 2026-2029

som er stipulert til kr 40 000,-. Selskapet har hatt gode renteinntekter de siste årene, men det forventes en viss rentenedgang. Det budsjetteres ikke med refusjon av sykepenges.

Kommunenes betaling for tjenestene fordeler seg slik tabellen under viser:

	B 2026	B 2025
Refusjon Eidskog	-256 000	-250 000
Refusjon Elverum	-492 500	-479 000
Refusjon Engerdal	-185 500	-182 000
Refusjon Grue	-233 000	-228 000
Refusjon		
Kongsvinger	-436 000	-424 500
Refusjon Nord-Odal	-240 500	-234 500
Refusjon Stor-Elvdal	-199 000	-195 000
Refusjon Sør Odal	287 500	280 000
Refusjon Trysil	-263 500	-257 000
Refusjon Våler	-219 000	-214 000
Refusjon Åmot	-228 500	-224 000
Refusjon Åsnes	-274 000	-269 000
	-3 315 000	-3 237 000

TALLMESSIG BUDSJETT

Nedenfor finner vi en tallmessig oversikt over inntekter og utgifter for budsjett 2026 i Konsek Øst IKS. I tabellen er også tatt inn opprinnelig budsjett for 2025 og regnskap 2023 og 2024 for sammenligning.

	B2026	OB 2025	Regnskap 2024	Regnskap 2023
Driftsinntekter				
Salgsinntekter			-1 500	
Refusjoner (mva.)	-65 000	-63 000	-59 000	-55 000
Overføring fra kommunene	-3 315 000	-3 237 000	-2 967 000	-3 156 000
Andre driftsinntekter	-5 000	-3 000	-6 000	-4 000
Refusjon sykepenges			-297 000	-179 000
Sum driftsinntekter	-3 385 000	-3 303 000	-3 330 500	-3 394 000
Driftsutgifter				
Lønn inkl. sosiale utgifter	2 676 000	2 594 000	2 804 000	2 525 000
Kjøp av varer og tjenester	648 000	650 000	592 000	545 000
Overføringer (mva.)	65 000	63 000	59 000	55 000
Andre driftsutgifter (revisjon)	27 000	27 000	20 700	26 000
Sum driftsutgifter	3 416 000	3 334 000	3 475 700	3 151 000
Driftsresultat (brutto)	31 000	31 000	145 200	-243 000
Konsek Øst IKS				4

Budsjett 2026 og økonomiplan 2026-2029

Finansposter				
Renteinntekter	-40 000	-40 000	-60 400	-57 000
Renteutgifter				
Sum finansposter	-40 000	-40 000	-60 400	-57 000
Ordinært resultat	-9 000	-9 000	84 800	-300 000
Interne finansieringstransaksjoner				
Bruk av disposisjonsfond			-93 100	
Sum bruk av avsetninger			-93 100	
Overført til investeringsregnskapet	-9 000	-9 000	-8 200	-8 000
Dekning tidligere års merforbruk				
Avsatt til disposisjonsfond				-293 000
Sum avsetninger	-9 000	-9 000	-8 200	- 301 000
Ramme for virksomheten (sum driftsutg. + sum finansutgifter)	3 425 000	3 343 000	3 483 900	3 452 000

INVESTERINGSBUDSJETT 2026

Konsek Øst IKS har ikke behov for investeringer, med unntak av egenkapitalinnskudd KLP, som skal føres i investeringsregnskapet. Dette er et bagatellmessig beløp og finansieres ved overføring fra driftsregnskapet. Det er derfor satt opp eget budsjett for dette.

Konto	B 2026
UTGIFTER	
Kjøp av aksjer og andeler	9 000
Dekning tidligere års merforbruk	
Sum utgifter	9 000
INNTEKTER	
Overføring fra driftsregnskapet	9 000
Underskudd investering	
Sum inntekter	9 000

FONDISOVERSIKT

Konsek Øst IKS er en selvkostvirksomhet og har ingen andre «reserver» enn å kunne bruke av fond, dersom det oppstår uforutsette utgifter, betydelig økning i lønns- og pensjonsutgifter eller for å finansiere større anskaffelser. Det kan også være behov for å ha reserver for eventuelt å kunne kjøpe inn ekstern bistand ved sykdom eller ved behov for spesiell kompetanse, eksempelvis advokatbistand.

Budsjett 2026 og økonomiplan 2026-2029

Selskapet hadde i utgangen av 2023 et disposisjonsfond på kr. 621.580,-. Det er ikke nødvendig å ha så stor reserve for et selskap av vår størrelse, men det er ansett hensiktsmessig å ha et fond på om lag 10 % av omsetningsrammen. Representantskapet vedtok derfor å bruke fondsmidler til en tilbakebetaling til eierkommunene pålydende kr. 300.000,-. Pga. reelt mindreforbruk i 2024, ble det kun brukt kr. 93 100,- av fondet.

Konsek Øst IKS hadde derfor et disposisjonsfond på kr. 528.460,- pr. 31.12.24.

Disposisjonsfond/utdanningsfond pr. 31.12.23	Kr - 621 580,-
Bruk av disposisjonsfond (tilbakebetaling)	Kr - 93 120,-
Sum ubundne driftsfond 31.12.24	Kr - 528 460,-

Representantskapet har sagt de vil avvente driftsresultatet for 2025 før de eventuell vedtar ny bruk av fondet.

Budsjett 2026 og økonomiplan 2026-2029

ØKONOMIPLAN 2026-2029

LOVMESSIGE OG ØVRIGE RAMMEBETINGELSER

Vi viser til det som er sagt under «Budsjett 2026» ovenfor.

ØKONOMISKE RAMMEBETINGELSER

Økonomiplan

Representantskapet skal vedta selskapets økonomiplan for de fire neste årene og selskapets årsbudsjett for det kommende året. Vedtaket skal treffes før årsskiftet, jf. IKS-loven § 18.

Bestemmelser om innholdet i økonomiplanen og årsbudsjettet følger av IKS-loven § 20.

Bemanning

Lønns- og pensjonskostnader er den klart største kostnaden i selskapet. Det er tre ansatte i Konsek Øst IKS. Behovet for bemanning er blitt noe mindre grunnet økt digitalisering. Pr i dag har selskapet en konsulent ansatt i 60 %, daglig leder og avdelingsleder i 100 %, til sammen 2,6 årsverk.

UTGIFTER

Lønn og sosiale utgifter

I årene med hovedoppgjør har det tidligere år vært budsjettet med en lønnsøkning på 3 %, mens i år med mellomoppgjør er lagt inn 2 %. Resultatet fra tariffforhandlingene ble imidlertid 5,4 % for 2023 og 5,2 % for 2024. SSB anslo 3,9 % lønnsvekst for 2025. Resultatet ble 4,2 %. SSB anslår 2,8 % lønnsvekst for 2026. Det er stor usikkerhet og flere variabler spiller inn både nasjonalt og internasjonalt, men vi har ingen sikrere estimat enn SSB og har derfor brukt 3 % lønnsjustering. For 2027-2029 har vi lagt inn «normal» justering. Pensjonsutgifter er vanskelig å estimere. Vi justerer litt opp fra tidligere og budsjetterer med en pensjonsutgift på 16 %. Fast godtgjøring til styret ble fastsatt av representantskapet i 2020 i henhold til valgkomiteens forslag og disse godtgjøringene ble opprettholdt i representantskapets vedtak 30.1.24. Møtegodtgjøringen til styret følger kontorkommunens satser for godtgjøring, som justeres årlig. Godtgjøring til representantskapet utbetales fra eierkommunene, men ekstra ledergodtgjøring utbetales fra selskapet. Godtgjørelse til valgkomiteen blir ekstra kostnader i årene med valg. I 2026 skal det i utgangspunktet ikke være valg av nye styremedlemmer.

Driftsutgifter

Det er i tallene fra 2026 til 2027 lagt inn en utgiftsøkning på 2,5 %. Den samme økningen legges til grunn i årene 2028-2029.

Overføring til driftsregnskapet legges inn i økonomiplanen, jf. det som er sagt om investeringer under punktet om «Investeringsbudsjett 2026» ovenfor.

Budsjett 2026 og økonomiplan 2026-2029

Det legges ikke opp til noe bruk av fond i økonomiplanperioden.

INNTEKTER

Sekretariatet henter i all hovedsak sine inntekter fra kommunens betaling for sekretærtjenestene. Betalingen skal skje forholdsvis etter medgått tid (60 % av netto utgifter) og folketall (40 %). I økonomiplanen (og i budsjettene) er 60 % foreløpig likt fordelt mellom kommunene. Høy rente har også gitt selskapet gode renteinntekter de siste årene, men det forventes rentekutt i planperioden.

TALLMESSIG ØKONOMIPLAN

I vedlagte talloppstilling over økonomiplan for 2026-2029 har vi lagt inn det som er kjent per d.d. Økonomiplanen har tatt utgangspunkt i styrets detaljerte forslag til budsjett for 2026 og representantskapets vedtak om ramme.

Tall i hele tusen	B2026	Ø 2027	Ø2028	Ø2029
Driftsinntekter				
Salgsinntekter				
Refusjoner/overføringer	65	66	66	67
Overføringer fra kommunene	3 315	3 432	3 506	3 613
Andre driftsinntekter	7			
Sum driftsinntekter	3 385	3 498	3 572	3 680
Driftsutgifter				
Lønn inkl. sosiale utgifter	2 676	2 756	2 811	2 896
Kjøp av varer og tjenester	675	692	709	727
Momskomp. utg.	65	66	66	67
Kalkulatoriske avskrivninger				
Sum driftsutgifter	3 425	3 523	3 597	3 700
Brutto driftsresultat	-31	-16	-15	-10
Finansposter				
Renteinntekter	40	25	25	20
Renteutgifter				
Avdrag på lån				
Mottatte avdrag på lån				
Sum finansposter	40	25	25	20
Motpost kalkulatoriske avskrivninger				
Ordinært resultat	9	9	10	10
Interne finansieringstransaksjoner				
Avsetninger				
Bruk av tidligere avsetninger	0	0	0	0
Konsek Øst IKS	8			

Budsjett 2026 og økonomiplan 2026-2029

Finansiering av utgifter i investeringsregnskapet	9	9	10	10
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	-	-	-	-

Fordelt på kommunene, vil betalingen se slik ut, ut fra det som er kjent pr. i dag

Fordelt på kommunene	B 2026	Ø 2027	Ø 2028	Ø 2029
Eidskog	256	265	271	279
Elverum	493	510	521	537
Engerdal	186	192	196	202
Grue	233	241	246	254
Kongsvinger	436	451	461	475
Nord-Odal	240	249	254	262
Stor-Elvdal	199	206	211	217
Sør-Odal	287	298	304	313
Trysil	264	273	279	287
Våler	219	227	231	239
Åmot	228	237	242	249
Åsnes	274	284	290	298
	3315	3432	3506	3613

Budsjett 2026 og økonomiplan 2026-2029

Kongsvinger, 13.8.2025

Sissel F. Rustad
leder

Berit Lund
styremedlem

Tor Martin Larsen
1. vara

Per Stenslet
Nestleder (sign.)

Anne Haug
daglig leder

Arkivsak-dok. 18/00040-258
Saksbehandler Heidi Elisabeth Larsson

Saksgang	Møtedato
Kongsvinger kontrollutvalg 2023-2027	30.09.2025

SAK K-46/25 SAMTALE MED KOMMUNEDIREKTØR

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar samtalen med og redegjørelsene fra kommunedirektøren til orientering.

Vedlegg:

Ingen

Saksframstilling:

Kontrollutvalget inviterer kommunedirektør Lars A. Uglem til en samtale hvor vi kan diskutere generelle problemstillinger i Kongsvinger kommune. Kontrollutvalget ber om at kommunedirektøren orienterer om saker som han anser som relevante for kontrollutvalgets arbeid.

Det er visse temaer som vil være naturlig å gjennomgå i samtalen med kommunedirektøren:

- *Kontrollutvalget ønsker en orientering om den økonomiske situasjonen i kommunen, inkludert viktige forhold i investeringsregnskapet. Utenom tertialrapportene kan månedsrapportering være grunnlag for slik orientering.*
- *Orientering om anmeldelser og varslinger dersom de er alvorlige, gjentakende (avtegner et mønster) eller dersom de må anses å være av spesiell interesse for kontrollutvalget.*
- *Informasjon om åpne, pågående og lukkede tilsynssaker – nytt siden forrige møte (enhet, sak/tema).*
- *Oppfølging av særskilte KS-saker.*
- *Orientering om sykefraværet i kommunen dersom dette har en generell stigende tendens og/eller man har en tydelig utvikling på enkelte enheter.*

Dersom det er spesielle temaer kontrollutvalget ønsker en nærmere orientering om, får kommunedirektøren en bestilling i god tid før møtet. Bestillingen etterstrebes å være så spesifikk som mulig når kontrollutvalget ber om spesiell informasjon i en sak.

Informasjonen som etterspørres må anses som relevant for kontrollutvalgets oppgave, ansvar og myndighet.

Arkivsak-dok. 23/00008-13
Saksbehandler Heidi Elisabeth Larsson

Saksgang

Møtedato

Kongsvinger kontrollutvalg 2023-2027

30.09.2025

SAK K-47/25 REVISJONSSTRATEGIEN OG ROV (PLAN) FOR FELK 2025

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar revisjonens redegjørelse for revisjonsstrategien og FELK 2025 til orientering.

Vedlegg:

Ingen

Saksframstilling:

Revisjonsstrategien

Oppdragsavtalen har informasjon om ressursbruken på de ulike oppdragene i Kongsvinger kommune. Denne er relatert til budsjettet for neste år, dvs. 2026, jf. sak 43 i dagens møte. Oppdragsavtalen inneholder bl.a. en oversikt over tidsbruken til regnskapsrevisjon. **Revisjonsstrategien** er en orientering om hva regnskapsrevisjonen inneholder, dvs. hvilke planer som Revisjon Øst IKS har for revidering av kommuneregnskapet i 2025.

Revisjonen skal i sitt arbeid følge ulike revisjonsstandarder, og følgende er sagt i revisjonsstandarden (ISA 300) om planlegging:

Planlegging av en revisjon innebærer utarbeidelse av den overordnede revisjonsstrategien for oppdraget samt utarbeidelse av en revisjonsplan. Dekkende planlegging er til nytte for regnskaps-revisjonen på flere måter, og bidrar blant annet til å: (Jf. punkt A1–A3)

- Hjelp revisor med at det i tilstrekkelig grad fokuseres på viktige deler av revisjonen.
- Hjelp revisor med å identifisere og løse eventuelle problemer i rett tid.
- Hjelp revisor med å organisere og styre revisjonsoppdraget slik at det kan utføres på en mål- og kostnadseffektiv måte.

- Bidra til å velge medarbeidere til revisjonsoppdraget som har kapabiliteter og kompetanse som er formålstjenlig til å kunne håndtere forventede risikoer, og til å fordele arbeidsoppgaver på en egnet måte.
- Gjøre det lettere å styre og følge opp medarbeiderne på oppdraget, og å gjennomgå arbeidet deres.
- Bidra til å koordinere arbeid utført av andre revisorer eller eksperter, der dette er relevant.

Disse planene for 2025 legges først fram nå, fordi revisjonen starter med planleggingen av revisjonshandlinger for inneværende års regnskap først når foregående år er ferdig (2024). Endelig rapportering for revisjonsstrategien legges frem når kommuneregnskapet blir behandlet, i april/mai hvert år, men det blir også en interimrapportering underveis. Denne legges fram enten i det siste møtet før nyttår eller det første møtet etter nyttår.

ROV for FELK

Etter kommuneloven § 24-9 skal regnskapsrevisor "se etter at kommunens eller fylkeskommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak". Denne oppgaven for regnskapsrevisor benevnes forenklet etterlevelsekontroll (forkortet FELK).

Revisor skal basere sin oppgave på en risiko- og vesentlighetsvurdering (ROV) som skal legges frem for kontrollutvalget.

Revisor skal senest 30. juni avgi en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget på resultatet av denne kontrollen. Kommunedirektøren skal ha kopi av rapporten. Rapportering av FELK blir normalt en sak for kontrollutvalget i møtene som avholdes august/september, dvs. i første møtet over sommeren. I Kongsvinger ble FELK 2024 tidlig ferdig og behandlet i utvalgets møte i mai.

Revisjon Øst er invitert og vil gi en orientering om revisjonsstrategien og ROV (plan) for FELK 2025.

Arkivsak-dok. 18/00094-106
Saksbehandler Heidi Elisabeth Larsson

Saksgang

Møtedato

Kongsvinger kontrollutvalg 2023-2027

30.09.2025

SAK K-48/25 EVENTUELT

Forslag til vedtak/innstilling:

Saken fremmes uten forslag til vedtak.

Vedlegg:

Ingen

Saksframstilling: